

[Niels Helveg Petersen]

sen sagde, at der var fremkommet en handlingslammelse. Det er der ikke, men det er ikke venstres og konservatives skyld. Var det gået efter de to partiers hensigt, ville intet have kunnet ske. Jeg synes også, det er lidt besynderligt at høre tale om handlingslammelse og kritik deraf få dage efter, at venstre og konservative selv med underskrifter bidrager til, at et vigtigt fremskridt som byfornyelsesloven ikke kan gennemføres.

Men vi fik altså i stedet for det firkantede forlig det lille forlig. Det står det radikale venstre helt og fuldt bag. Det var i situationen rigtigt. Det repræsenterer en bedre løsning end oprindeligt foreslået af regeringen. Et folketingsvalg nu ville ikke alene ikke løse problemerne, det er indlysende, det ville have forstærket splittelsen, usikkerheden og mismodet, ville have repræsenteret endnu et hak i tilliden til regering og folketing. Det er næsten en fornærmelse mod vælgerne, som har sammensat dette folketing ved udøvelsen af den fri og hemmelige stemmeret, bare at kræve valg, når vanskelighederne viser sig. Det er for ringe. Hvad jeg her taler om, er ikke en partipolitisk betonet frygt for valg – der er faktisk intet, der tyder på, at et valg nu skulle have særlig dårlige virkninger for mit parti – men jeg frygter virkningen, når det drejer sig om befolkningens tillid.

Hvad er venstres og konservatives svar i dag under denne debat? Hvad er svaret, kravet, fra de borgerlige partier ved denne debat? Det er, at der skal udskrives valg i dag. Skulle det være en løsning på nogen problemer? Hvad ville resultatet blive? Ja, efter al sandsynlighed ville venstre og konservative være repræsenteret her i folketinget med stort set samme mandattal som i dag. Hvem skulle så regere? Hr. Christophersen? Hr. Poul Schlüter? Hvor skulle flertallet komme fra? Er det virkelig svaret til det borgerlige Danmark, at der i dag, på denne dato, skal udskrives valg ved vedtagelse af en mistilidsdagsorden? Og hvorledes ville perspektiverne være i det? Efter vor opfattelse er venstre og konservative med denne linje helt tilbage til 1950'ernes og 1960'ernes VK-politik – de korslagte armes mistænkeliggørelsespolitik, og det er ikke et godt varsel for det kommende samarbejde.

Det er i lyset af denne politiske situation trods alt en opmuntring, at socialdemokratiet, det radikale venstre, centrum-demokrater-

ne og kristeligt folkeparti kunne blive enige om udgiftspolitik, finanspolitik, erhvervspolitik og arbejdsmarkedspolitik. Det er vigtige områder af den økonomiske politik, selv om det ikke er dem alle. Det vigtigste i dette er for så vidt, at dette gennemføres uden anvendelse af skiftende flertal. Vi har erfaring for i december, at skiftende flertal ikke fører til den fornødne tillid og fasthed i løsningerne. Vi oplevede i månederne efter decemberløsningen et mismod, som var meget stort, og som havde sin klare sammenhæng med, at decemberløsningen blev gennemført med skiftende flertal.

Det, der gennemføres nu, sker ikke med skiftende flertal. Det flertal, der er her, kan også anvendes ved anden lejlighed, hvis det viser sig nødvendigt, hvis venstre og konservative fortsætter deres ørkenvandring i fremskridtspartiets fodspor. Derimod er det indlysende, at de aftaler, der er indgået, ikke dækker så centrale områder som udenrigs- og forsvarspolitik, energipolitik, kultur- og uddannelsespolitik, hvor vi på alle områder må konstatere at afstanden mellem forligspartierne er stor og altid har været det.

Den økonomiske situation for Danmark og for de øvrige vestlige lande i 1980 er usædvanlig dystert. De internationale rapporter kunne tyde på, at slutningen af 1980 repræsenterer bunden af forløbet, og at der i 1981 vil være et vist tegn på international bedring, som vi så må udnytte. Men nogen sikkerhed for, at det vil forløbe sådan, har vi jo ikke. Internationale prognoser har desværre inden for de sidste 5-6 år alt for hyppigt været for optimistiske. De fortsatte olieprisstigninger presser luften ud af de vestlige økonomier. Alene for Danmarks vedkommende betyder olieprisstigningerne voldsomt forøgede udgifter til import.

Hvilken linie må man føre i denne situation? Med det gennemførte indgreb tilstræbes to ting. For det første at beskære privat og offentligt forbrug meget betydeligt og faktisk gennemføre et betydeligt reallønsfald for første gang i årtier i Danmark. For det andet at give en stimulans til produktion og investering. Der er i det, der er vedtaget, en tidsforskydning: stramningen gennemføres nu, og til efteråret følger lovgivning, der på centrale områder skal sigte imod at stimulere investeringerne, ikke ved selektive tilskud, men først